

5. Το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης σε κατηγορίες συμφωνιών διανομής και εξυπηρετήσεως πελατών πριν και μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων, δεν επιτρέπει στα μέλη δικτύου διανομής αυτοκινήτων να αρνούνται, για τον λόγο ότι ο ενδιάμεσος ασκεί τη δραστηριότητά του κατ' επάγγελμα, να πωλούν αυτοκίνητα οχήματα της σειράς που προβλέπει η συμφωνία ή αντίστοιχα προϊόντα σε τελικούς καταναλωτές που χρησιμο-

ποιούν τις υπηρεσίες ενός ενδιάμεσου ο οποίος αποδεικνύει, μέσω προηγούμενης γραπτής εντολής, ότι ενεργεί επ' ονόματι και για λογαριασμό αυτών των καταναλωτών. Εφόσον ο ενδιάμεσος δεν υπερβαίνει το πλαίσιο της εντολής που του έχει δώσει ο τελικός καταναλωτής για να αγοράσει και ενδεχομένως να παραλάβει ένα συγκεκριμένο αυτοκίνητο όχημα, η άρνηση πωλήσεως που αντιτάσσεται από τον διανομέα στον εντολοδόχο είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του κανονισμού 123/85.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 22ας Απριλίου 1993 *

Στην υπόθεση T-9/92,

Automobiles Peugeot SA και Peugeot SA, εταιρίες γαλλικού δικαίου, με έδρα το Παρίσι, εκπροσωπούμενες από τον Xavier de Roux, δικηγόρο Παρισιού, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Guy Loesch, 8, rue Zithe,

προσφεύγουσες,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον Giuliano Marengo, νομικό σύμβουλο, επικουρούμενο από τον Francis Herbert, δικηγόρο Βρυξελλών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Nicola Anecchino, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

υποστηριζόμενης από την

Eco System SA, εταιρία γαλλικού δικαίου, με έδρα τη Rouen (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους Robert Collin, δικηγόρο Παρισιού, και Nicolas Decker, δικηγόρο Λουξεμβούργου, τον οποίον όρισε και αντίκλητο, 16, avenue Marie-Thérèse,

και από το

Bureau européen des unions de consommateurs (BEUC), σωματείο βελγικού δικαίου, με έδρα τις Βρυξέλλες, εκπροσωπούμενο από τον Philip Bentley, barrister of Lincoln's Inn, και τον Κωνσταντίνο Αδαμαντόπουλο, δικηγόρο Αθηνών, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον δικηγόρο Arsène Kronshagen, 12, boulevard de la Foire,

παρεμβαίνοντες,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως 92/154/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 4ης Δεκεμβρίου 1991, σχετικά με μια διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/33.157 — Eco System κατά Peugeot, ΕΕ 1992, L 66, σ. 1),

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. L. Cruz Vilaça, Πρόεδρο, D. P. M. Barrington, J. Biancarelli, A. Saggio και C. Briët, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 16ης Δεκεμβρίου 1992,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Το ιστορικό της διαφοράς

- 1 Η επίδικη απόφαση 92/154/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 4ης Δεκεμβρίου 1991, σχετικά με μια διαδικασία εφαρμογής του άρθρου 85 της Συνθήκης ΕΟΚ (IV/33.157 — Eco System κατά Peugeot, ΕΕ 1992, L 66, σ. 1), εκδόθηκε κατόπιν καταγγελίας που κατέθεσε στην Επιτροπή η Eco System SA (στο εξής: Eco System) στις 19 Απριλίου 1989 κατά της Automobiles Peugeot SA και τριών εξουσιοδοτημένων μεταπωλητών της στο Βέλγιο, για τον λόγο ότι, από τον Μάρτιο του 1989, εμπόδιζαν τις παράλληλες εισαγωγές οχημάτων στις οποίες προέβαινε η Eco System, η οποία ενεργούσε ως εντολοδόχος επ' ονόματι και για λογαριασμό Γάλλων τελικών καταναλωτών που σκόπευαν να αγοράσουν οχήματα Peugeot ή Talbot. Με την καταγγελία της, η Eco System ζητούσε επίσης από την Επιτροπή να λάβει προσωρινά μέτρα, ώστε να σταματήσει η σοβαρή και ανεπανόρθωτη ζημία που της προξενούσαν τα προαναφερθέντα εμπόδια.
- 2 Η Eco System έχει ως εταιρικό σκοπό να προσφέρει στους τελικούς καταναλωτές υπηρεσία η οποία συνίσταται στην αγορά οχημάτων στις χώρες που έχουν τις πιο συμφέρουσες τιμές. Δεν παρέχει υπηρεσίες εγγυήσεως, εξυπηρετήσεως μετά την πώληση ή εκ νέου αγοράς των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων των πελατών της, ούτε διατηρεί απόθεμα αυτοκινήτων στην κυριότητά της. Στην πράξη, η Eco System επιδιώκει, σε ολόκληρη τη χώρα, να συγκεντρώνει, ιδίως μέσω διαφημίσεως σε όλα τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, γραπτές εντολές των ενδιαφερομένων Γάλλων τελικών καταναλωτών και αρκείται στο να εκθέτει στις προθήκες της οχήματα που έχουν ήδη πωληθεί αλλά δεν έχουν ακόμη παραδοθεί.
- 3 Ως μέτρο προστασίας του δικτύου της διανομής, το οποίο είναι βέβαιο ότι εμπίπτει στον κανονισμό (ΕΟΚ) 123/85 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1984, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών διανομής και εξυπηρέτησης των πελατών πριν και μετά την πώληση αυτοκινήτων οχημάτων (ΕΕ 1985, L 15, σ. 16, στο εξής: κανονισμός 123/85), η Automobiles Peugeot SA διένειμε, στις 9 Μαΐου 1989, μέσω των θυγατρικών της εταιριών, σ' όλους τους αντιπροσώπους που συνθέτουν το δίκτυο διανομής της Peugeot στο Βέλγιο, τη Γαλλία και το Λουξεμβούργο, εγκύκλιο της Peugeot SA, που έδιδε οδηγίες στους αποκλειστικούς αντιπροσώπους και τους εξουσιοδοτημένους μεταπωλητές στις τρεις αυτές χώρες να αναστείλουν τις παραδόσεις τους στην Eco System και να μην

καταχωρίζουν πλέον παραγγελίες καινούργιων οχημάτων Peugeot που προέρχονται από την εν λόγω εταιρία, είτε αυτή ενεργεί για δικό της λογαριασμό είτε ενεργεί για λογαριασμό εντολέων της. Η εγκύκλιος όριζε ότι οι ίδιες οδηγίες ίσχυαν και για κάθε άλλο οργανισμό ενεργούντα υπό παρόμοιες προϋποθέσεις. Το σχέδιο της εγκυκλίου αυτής είχε ανακοινωθεί στις 25 Απριλίου 1989 στη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού (ΓΔ IV) της Επιτροπής, χωρίς όμως να κοινοποιηθεί νομοτύπως.

- 4 Στις 27 Νοεμβρίου 1989, η Επιτροπή κίνησε κατά της Automobiles Peugeot SA και της Peugeot SA τη διαδικασία του άρθρου 3 του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25).
- 5 Με απόφαση της 26ης Μαρτίου 1990, η Επιτροπή διάταξε, εν είδει προσωρινού μέτρου, την Peugeot SA και την Automobiles Peugeot SA, επ' απειλή χρηματικής ποινής, να καλέσουν εγγράφως, εντός προθεσμίας δύο εβδομάδων, όλους τους αποκλειστικούς και λοιπούς εμπορικούς αντιπροσώπους τους να αναστείλουν την εκτέλεση της εγκυκλίου της 9ης Μαΐου 1989, μέχρις ότου εκδοθεί οριστική απόφαση στην κύρια διαδικασία. Εξ άλλου, καθόρισε την ποσόστωση συναλλαγών οχημάτων (1 211 οχήματα ετησίως, εντός μηνιαίου ορίου 150 οχημάτων), που μπορούσε να πραγματοποιεί η Eco System, για λογαριασμό των πελατών της και βάσει προηγούμενης γραπτής εντολής, με το δίκτυο Peugeot και στις οποίες δεν θα μπορούσαν να αντιταχθούν οι προσφεύγουσες.
- 6 Με δικόγραφο που πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 24 Απριλίου 1990, οι εταιρίες Automobiles Peugeot SA και Peugeot SA (στο εξής: Peugeot) άσκησαν προσφυγή ακυρώσεως της αποφάσεως αυτής (υπόθεση T-23/90). Παράλληλα, οι προσφεύγουσες υπέβαλαν αίτηση ασφαλιστικών μέτρων για να επιτύχουν την αναστολή της εκτελέσεως της αποφάσεως αυτής. Με διάταξη της 21ης Μαΐου 1990, ο Πρόεδρος του Πρωτοδικείου απέρριψε την αίτηση αυτή. Με απόφαση της 12ης Ιουλίου 1991, T-23/90, Peugeot κατά Επιτροπής (Συλλογή 1991, σ. ΙΙ-653, στο εξής: Peugeot I), το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή ακυρώσεως. Στις 12 Σεπτεμβρίου 1991, οι προσφεύγουσες άσκησαν αίτηση αναιρέσεως κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του Δικαστηρίου (υπόθεση C-229/91 P).
- 7 Με την επίδικη απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1991, η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η αποστολή της εγκυκλίου της 9ης Μαΐου 1989 από την Peugeot στους αποκλειστικούς αντιπροσώπους της στη Γαλλία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο,

καθώς και η εφαρμογή της από τους τελευταίους αυτούς, που είχε ως αποτέλεσμα να παύσουν οι παραδόσεις οχημάτων Peugeot στην Eco System, συνιστά συμφωνία ή τουλάχιστον εναρμονισμένη πρακτική, απαγορευόμενες από το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ (άρθρο 1 της αποφάσεως). Για να αιτιολογήσει τη διαπίστωση αυτή, η απόφαση τονίζει ιδίως ότι η συμφωνία αυτή «έχει ως στόχο και ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς κατά την έννοια του άρθρου 85, παράγραφος 1, δεδομένου ότι, εφαρμοζόμενη από το σύνολο των επιχειρήσεων του δικτύου της Peugeot στις οικείες χώρες, επιδιώκει να εμποδίσει και εμποδίζει πράγματι γενικά την εξαγωγή προς τη Γαλλία [καινούργων] οχημάτων της μάρκας Peugeot που έχουν αγοραστεί στο Βέλγιο και το Λουξεμβούργο από Γάλλους καταναλωτές οι οποίοι προσφεύγουν στις υπηρεσίες της Eco System. Ο ευαίσθητος χαρακτήρας της απαγόρευσης αυτής οφείλεται στη σημαντική θέση που κατέχει η μάρκα Peugeot στην αγορά της Κοινότητας. Δεδομένου ότι η συμφωνία αφορά εξ ορισμού το διασυνοριακό εμπόριο, ενδέχεται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών». Η απόφαση τονίζει επίσης αφενός μεν ότι «η εν λόγω συμφωνία, όπως προκύπτει από την επίμαχη εγκύκλιο, δεν τυγχάνει του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορίες που προβλέπεται στον κανονισμό 123/85, διότι οι ρήτρες που απαγορεύουν την εισαγωγή ή την εξαγωγή αυτοκινήτων οχημάτων δεν περιλαμβάνονται στους επιβαλλόμενους περιορισμούς στον ανταγωνισμό τους οποίους δέχεται ο κανονισμός», αφετέρου δε ότι η εν λόγω συμφωνία δεν μπορεί να τύχει ούτε του ευεργετήματος της ατομικής απαλλαγής, για τον κύριο λόγο ότι δεν έχει κοινοποιηθεί.

8 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Επιτροπή διέταξε, με την επίδικη απόφαση, την Peugeot να παύσει την παράβαση, απευθύνοντας στους αποκλειστικούς αντιπροσώπους της, εντός προθεσμίας δύο μηνών από της κοινοποίησεως της αποφάσεως, νέα εγκύκλιο που θα ακυρώνει την εγκύκλιο της 9ης Μαΐου 1989, και να απόσχει στο μέλλον από οποιαδήποτε συμπεριφορά που θα διατηρούσε τα επίμαχα αποτελέσματά της (άρθρο 2). Εξ άλλου, η Επιτροπή ανακαλούσε, σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού 123/85, το ευεργέτημα της εφαρμογής του κανονισμού αυτού στη στερεότυπη σύμβαση διανομής αυτοκινήτων Peugeot στο Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, από την ημερομηνία λήξεως της προαναφερθείσας προθεσμίας των δύο μηνών, εκτός αν οι ενδιαφερόμενοι συμμορφώονταν προς τις διαταγές που περιείχε η απόφασή της (άρθρο 3).

9 Μετά την απόφαση της 4ης Δεκεμβρίου 1991, οι προσφεύγουσες παραιτήθηκαν από την αίτηση αναιρέσεως που είχαν υποβάλει κατά της προαναφερθείσας αποφάσεως Peugeot I. Με διάταξη της 6ης Απριλίου 1992, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου διέταξε τη διαγραφή της υποθέσεως.

Η διαδικασία

- 10 Υπό τις περιστάσεις αυτές, οι προσφεύγουσες άσκησαν, δυνάμει του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΟΚ, με δικόγραφο που κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 10 Φεβρουαρίου 1992, την υπό κρίση προσφυγή ακυρώσεως.
- 11 Με διατάξεις του Προέδρου του δευτέρου τμήματος του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 1992, επιτράπηκε στην Eco System και στο Bureau européen des unions de consommateurs (BEUC) να παρέμβουν υπέρ της καθής.
- 12 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Πάντως, εν είδει μέτρου οργάνωσης της διαδικασίας, κάλεσε την παρεμβαίνουσα Eco System να προσκομίσει αντίγραφο της στερεότυπης συμβάσεως εντολής που χρησιμοποιεί. Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στα ερωτήματα του Πρωτοδικείου κατά τη συνεδρίαση της 16ης Δεκεμβρίου 1992. Κατά τη συνεδρίαση και κατόπιν σχετικού αιτήματος του Πρωτοδικείου, οι διάδικοι συμφώνησαν να ληφθούν υπόψη, στο πλαίσιο της παρούσας υποθέσεως, τα έγγραφα που είχαν κατατεθεί, ως συνημμένα, στον φάκελο της προαναφερθείσας υποθέσεως Peugeot I. Μετά το πέρας της συνεδριάσεως, ο Πρόεδρος κήρυξε τη λήξη της προφορικής διαδικασίας.
- 13 Οι προσφεύγουσες ζητούν από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής της 4ης Δεκεμβρίου 1991 λόγω αντιθέσεως προς το άρθρο 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ, προς τον κανονισμό 123/85 και προς την ανακοίνωση 85/C 17/03 της Επιτροπής, της 12ης Δεκεμβρίου 1984, σχετικά με τον κανονισμό της 123/85 (ΕΕ 1985, C 17, σ. 4, στο εξής: ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου)
 - να κρίνει ότι η εγκύκλιος της 9ης Μαΐου 1989 που απηύθυνε η Peugeot στο δίκτυό της στη Γαλλία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο είναι σύμφωνη με τις συνδυασμένες διατάξεις του κανονισμού 123/85 και της ανακοινώσεως της 12ης Δεκεμβρίου.

14 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

15 Η παρεμβαίνουσα Eco System ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και εκείνων που οφείλονται στην παρέμβαση της Eco System.

16 Η παρεμβαίνουσα BEUC ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα, περιλαμβανομένων και εκείνων που οφείλονται στην παρέμβαση της BEUC.

Επί της ουσίας

17 Προς στήριξη των αιτημάτων τους, οι προσφεύγουσες επικαλούνται δύο λόγους ακυρώσεως. Με τον πρώτο λόγο, υποστηρίζουν κυρίως ότι η επίδικη απόφαση παραβιάζει το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, σε συνδυασμό προς την ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου. Με τον δεύτερο λόγο, ισχυρίζονται ότι η επίδικη απόφαση παραβιάζει την αρχή της ασφαλείας δικαίου.

Επί του λόγου ακυρώσεως περί παραβάσεως του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, σε συνδυασμό προς την ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 18 Οι προσφεύγουσες τονίζουν, κατ' αρχάς, ότι ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος που συνδέεται με σύμβαση αποκλειστικής και επιλεκτικής διανομής συναπτόμενη στον τομέα του αυτοκινήτου, ο οποίος, σύμφωνα με τον κανονισμό 123/85, εξαιρείται της εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, απολαύει μονοπωλίου μεταπωλήσεως που του επιτρέπει να αρνείται να παραδίδει σε οποιονδήποτε μεταπωλητή δεν είναι αναγνωρισμένο μέλος του δικτύου διανομής.
- 19 Κατά τις προσφεύγουσες, το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 — καθόσον επιτρέπει στον διανομέα να πωλεί τα οχήματα της σειράς την οποία αφορά η συμφωνία ή αντίστοιχα προϊόντα σε τελικούς καταναλωτές που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες μη εξουσιοδοτημένων ενδιάμεσων, υπό την προϋπόθεση ότι οι καταναλωτές αυτοί έχουν δώσει προηγουμένως στον ενδιάμεσο γραπτώς την εντολή να αγοράσει, επ' ονόματί τους και για λογαριασμό τους, συγκεκριμένο αυτοκίνητο όχημα — αποτελεί εξαίρεση της αρχής της επιλεκτικής και αποκλειστικής διανομής. Η διάταξη όμως αυτή δεν αποτελεί απαράιτητο αντιστάθμισμα της υπάρξεως δικτύου επιλεκτικής διανομής, αλλά, αντιθέτως, μέτρο που επιτρέπει στον κατασκευαστή να προστατεύει το δίκτυό του διανομής, απαιτώντας από τον ενδιάμεσο να τηρεί ορισμένες προϋποθέσεις.
- 20 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται περαιτέρω ότι η Επιτροπή — αναφέροντας, στην ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου, ότι «οι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής είναι δυνατόν να έχουν την υποχρέωση να μην πωλούν κανένα καινούργιο όχημα της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία (...) σε τρίτο ή με τη μεσολάβηση τρίτου εφόσον ο τελευταίος αυτός εμφανίζεται ως εξουσιοδοτημένος μεταπωλητής καινούργιων οχημάτων της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία ή ασκεί δραστηριότητα που ισοδυναμεί με μεταπώληση» — περιόρισε το πεδίο εφαρμογής της παρεκκλίσεως την οποία εισάγει το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 από την αρχή της αποκλειστικής διανομής εντός του δικτύου διανομής, την οποία καθιερώνει ο εν λόγω κανονισμός. Βάσει αυτής ακριβώς της συστατικής ερμηνείας του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 απήυθυνα οι προσφεύγουσες στους αντιπρόσωπους του δικτύου Peugeot την εγκύκλιο της 9ης Μαΐου 1989, που αποβλέπει στην προστασία του συστήματός τους επιλεκτικής διανομής από την ισοδυναμούσα προς μεταπώληση δραστηριότητα την οποία ασκεί η Eco System. Η έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί με μεταπώληση δεν είναι νομική έννοια, αλλά αναφέρεται μάλλον σε δραστηριότητα η οποία, στο οικονομικό πεδίο, παράγει τα ίδια αποτελέσματα με την πράξη μεταπωλήσεως.

- 21 Οι προσφεύγουσες θεωρούν ότι, για να γίνει δεκτός στον τομέα του αυτοκινήτου, ένας εξ επαγγέλματος εντολοδόχος πρέπει να είναι απολύτως ουδέτερος έναντι της ζήτησεως. Από τη στιγμή όμως που, λόγω της δικής του εμπορικής δραστηριότητας, ο εντολοδόχος επενεργεί στη ζήτηση, ασκεί δραστηριότητα ισοδύναμη προς μεταπώληση. Το γεγονός ότι η Eco System προέβαλε ότι η εγκύκλιος της Peugeot προκάλεσε κατακόρυφη πτώση του κύκλου εργασιών της αποδεικνύει ότι η δραστηριότητα της Eco System δεν είναι ουδέτερη έναντι της ζήτησεως. Αν συνέβαινε αυτό, το μέρος της δραστηριότητάς της που πραγματοποιήθηκε με οχήματα Peugeot θα έπρεπε να ισοδυναμεί *grosso modo* προς τη ζήτηση αυτών των αυτοκινήτων στη γαλλική αγορά, δηλαδή 22 %.
- 22 Κατά την άποψη των προσφευγουσών, ο εντολοδόχος παραβαίνει αυτό το καθήκον ουδετερότητας στην αγορά και, κατά συνέπεια, υπερβαίνει το πλαίσιο της επαγγελματικής του δραστηριότητας του παρέχοντας υπηρεσίες, ιδίως όταν προβαίνει σε εμπορικές προωθήσεις ή σε διαφημιστικές ενέργειες που αναφέρονται όχι στη δραστηριότητά του, αλλά σε αυτοκίνητα ορισμένου σήματος, τα οποία προσφέρει συνεχώς στην αγορά. Η Eco System εξέθεσε μάλιστα μερικά οχήματα Peugeot στη αλυσίδα καταστημάτων Carrefour και χρησιμοποίησε διαφημιστικό φυλλάδιο, το οποίο εξέδωσε αυτή η αλυσίδα καταστημάτων. Η σύγχυση που δημιουργήθηκε με τη διαφήμιση αυτή στο πνεύμα του κοινού όσον αφορά την αληθινή δραστηριότητα της Eco System στην αγορά — την οποία άλλωστε αναγνώρισε η Επιτροπή — δεν μπορούσε παρά να γεννήσει στις προσφεύγουσες την πεποίθηση ότι η Eco System ασκούσε δραστηριότητα ισοδυναμούσα προς μεταπώληση. Πράγματι, προσφέροντας εναλλακτική πηγή εφοδιασμού σε οχήματα Peugeot υπό προϋποθέσεις ισοδύναμες με εκείνες ενός αντιπροσώπου, η Eco System εμφανιζόταν στα μάτια του μεγάλου κοινού ως διανομέας ή αντιπρόσωπος του δικτύου Peugeot μάλλον παρά ως παρέχων υπηρεσίες.
- 23 Οι προσφεύγουσες επικαλούνται ειδικότερα ότι η Eco System αναλαμβάνει σε κάθε συναλλαγή κινδύνους που είναι μη φυσιολογικοί για έναν απλό εντολοδόχο, αλλά χαρακτηριστικοί της δραστηριότητας του μεταπωλητή, δηλαδή:
- τον κίνδυνο της διαθέσεως του οχήματος ή τον κίνδυνο να παραμείνει απώλητο, εφόσον η Eco System, έχοντας προκαταβάλει το τίμημα του οχήματος, πρέπει να το εκποιήσει σε περίπτωση υπαναχωρήσεως του πελάτη·
 - τον κίνδυνο της φυλάξεως, που τον υποχρεώνει να αποζημιώσει τον πελάτη του σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς του οχήματος·

- τον κίνδυνο εκ της πιστώσεως, αφού η Eco System ή ο χρηματοοικονομικός της μεσάζων προκαταβάλλει το τίμημα του οχήματος και ενδέχεται να υποχρεωθεί να επιβαρυνθεί με αυτό σε περίπτωση αφερεγγυότητας του πελάτη·
- τον «οικονομικό» κίνδυνο, δεδομένου ότι η Eco System υφίσταται τις διακυμάνσεις της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

24 Οι προσφεύγουσες υπογραμμίζουν σχετικά ότι το γεγονός ότι ο εντολοδόχος διαθέτει προηγούμενη εντολή και δεν υπερβαίνει το πλαίσιο που αυτή ορίζει δεν αρκεί για να αποκλειστεί ότι η δραστηριότητά του ισοδυναμεί προς μεταπώληση, αφού οι οικονομικοί κίνδυνοι τους οποίους φέρει είναι της ίδιας φύσεως με τους κινδύνους που φέρει ο αληθινός μεταπωλητής. Η αντίθετη άποψη θα καθιστούσε κενή περιεχομένου την έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί με μεταπώληση, ενώ ταυτόχρονα θα στερούσε την Peugeot από τα μέσα προστασίας του δικτύου της διανομής. Οι προσφεύγουσες επικαλούνται σχετικά την απόφαση του Δικαστηρίου και τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Sir Gordon Slynn στην υπόθεση Binon (απόφαση της 3ης Ιουλίου 1985, υπόθεση 243/83, Συλλογή 1985, σ. 2015, 2017), από την οποία προκύπτει ότι, ναί μεν ένας επιχειρηματίας μπορεί να εμφανίζεται ως εντολοδόχος όταν έχει νομότυπη εντολή, δεν μπορεί όμως να διατηρήσει αυτόν τον χαρακτηρισμό όταν ενεργεί επ' ονόματι πολλών εκατοντάδων εντολών και καθίσταται, ως εκ τούτου, ανεξάρτητος επιχειρηματίας από την άποψη του δικαίου του ανταγωνισμού.

25 Η Επιτροπή παρατηρεί, κατ' αρχάς, ότι η ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου δεν αποτελεί μέρος της «κοινοτικής νομιμότητας», βάσει της οποίας πρέπει να κριθεί μια προσφυγή ακυρώσεως, και ότι, κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί κατά το μέτρο που στηρίζεται σε παράβαση της εν λόγω ανακοινώσεως.

26 Προς αμφισβήτηση της ερμηνείας του κοινοτικού δικαίου την οποία προβάλλουν οι προσφεύγουσες, η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι το Δικαστήριο με την απόφαση της 18ης Δεκεμβρίου 1986, υπόθεση 10/86, VAG France (Συλλογή 1986, σ. 4071), διευκρίνισε, όσον αφορά τον κανονισμό 123/85, ότι η αρχή που διέπει τις συμφωνίες που περιορίζουν τον ανταγωνισμό και μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών είναι η αρχή της απαγορεύσεως, πλην αν οι διατάξεις του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ έχουν κηρυχθεί ανεφάρμοστες από την Επιτροπή, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου. Αυτό, κατά την άποψη της Επιτροπής, σημαίνει ότι οι προϋπο-

θέσεις χορηγήσεως εξαιρέσεως πρέπει να ερμηνεύονται ευρέως· αντιθέτως, τα μέτρα προστασίας του δικτύου που όντως επέτρεψε, υπό μορφήν εξαιρέσεως, ο κανονισμός 123/85, καθόσον είναι περιοριστικά του ανταγωνισμού, πρέπει να ερμηνεύονται στενά. Η θέση αυτή είναι σύμφωνη με τις γενικές αρχές που διέπουν την ερμηνεία των κανονισμών περί εξαιρέσεως κατά κατηγορία.

27 Κατά την άποψη της καθής, μία από τις ουσιώδεις προϋποθέσεις για να τύχουν εξαιρέσεως οι συμβάσεις επιλεκτικής και αποκλειστικής διανομής είναι το να τίθενται όρια στις ρήτρες των συμβάσεων αυτών που περιορίζουν τον ανταγωνισμό, έτσι ώστε να μην εμποδίζεται ο τελικός καταναλωτής να αντλεί δίκαιο μερίδιο από τα πλεονεκτήματα που απορρέουν από τις συμφωνίες αυτές, ιδίως δε να εφοδιάζεται σ' ένα κράτος μέλος άλλο από το δικό του, για να ωφελείται από τις — σημαντικές ενίοτε — διαφορές τιμών μεταξύ εθνικών αγορών, ακόμη και γειτονικών. Έτσι, για να έχει πράγματι ο τελικός καταναλωτής τη δυνατότητα να αγοράζει αυτοκίνητο από οποιοδήποτε αναγνωρισμένο μέλος του δικτύου διανομής σε οποιοδήποτε κράτος μέλος, είναι απαραίτητο να μπορεί αυτός να προσφεύγει σε έναν ενδιάμεσο, επαγγελματία ή μη, στον οποίο έχει δώσει προηγουμένως την εντολή να αγοράσει, ενδεχομένως δε και να παραλάβει ορισμένο αυτοκίνητο όχημα.

28 Κατά την Επιτροπή, αυτός ακριβώς είναι ο σκοπός του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 που αποβλέπει στο να διαφυλάξει τη δυνατότητα του τελικού καταναλωτή να εφοδιάζεται από έναν ενδιάμεσο, είτε επαγγελματία είτε όχι, στον οποίο έχει δώσει προηγουμένως σχετική εντολή. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η εν λόγω διάταξη πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι επιτρέπει στο δίκτυο διανομής να προστατεύεται, αφενός μεν κατά της δραστηριότητας παραλλήλων εισαγωγέων που ενεργούν ως μη αναγνωρισμένοι μεταπωλητές, αφετέρου δε κατά των ενδιάμεσων στους οποίους δεν έχει δοθεί προηγουμένως εντολή από τον τελικό καταναλωτή ή στους οποίους δόθηκε εντολή από μη αναγνωρισμένο μεταπωλητή ή ακόμη στους οποίους δόθηκε εντολή χωρίς να έχει εξειδικευθεί το όχημα που αποτελεί το αντικείμενο της εντολής. Η διάταξη αυτή δεν επιτρέπει πάντως τη λήψη μέτρου προστασίας που συνίσταται στην άρνηση καταχωρίσεως παραγγελιών συγκεκριμένων οχημάτων, που προέρχονται από ενδιάμεσο δεόντως εντεταλμένο, ή την άρνηση παραδόσεως τέτοιων οχημάτων, όταν αυτός ενεργεί επ' ονόματι και για λογαριασμό των εντολών του και δεν υπερβαίνει το πλαίσιο της εντολής του. Η περιεχόμενη στην ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου έκφραση «δραστηριότητα που ισοδυναμεί με μεταπώληση» δεν μπορεί, επομένως, να εννοεί την εμπορική δράση του εξ επαγγέλματος ενδιάμεσου, αλλά αποκλειστικά και μόνον ψευδείς εντολές ή καταδολευματική συμπεριφορά των εντεταλμένων ενδιάμεσων, διότι άλλως θα ήταν αντίθετη προς τις βασικές αρχές του κανονισμού 123/85.

29 Η Επιτροπή παρατηρεί σχετικά ότι συνδέεται άρρηκτα με τον επαγγελματικό χαρακτήρα της δραστηριότητας που ασκεί η Eco System η δυνατότητα της εταιρίας αυτής όχι μόνο να διαφημίζει τη δραστηριότητά της ως ενδιάμεσου, αλλά και να επιλέγει για ποια σήματα και ποιους τύπους οχημάτων επιθυμεί να προσφέρει τις υπηρεσίες της και να φαίνεται, ως εκ τούτου, στα μάτια του κοινού ως εναλλακτική πηγή προμηθείας οχημάτων, ιδίως οχημάτων Peugeot. Απαντώντας στα επιχειρήματα των προσφευγουσών, η Επιτροπή επιχειρηματολογεί αφενός μεν ότι μια στατιστική ανάλυση αποδεικνύει ότι η Eco System δεν συγκεντρώνει τη δραστηριότητά της στο σήμα Peugeot, αφετέρου δε ότι η Eco System ουδέποτε δημιούργησε αμφιβολία, με τη διαφημιστική της δράση, ως προς την πραγματική φύση της επαγγελματικής της δραστηριότητας. Η Eco System τόνιζε μάλιστα, κατά σύστημα, στα διαφημιστικά της έντυπα, την ιδιόζουσα φύση του συμβατικού δεσμού μεταξύ του εντολέα και του εντολοδόχου. Όσον αφορά την προσωρινή συνεργασία της Eco System με την εταιρία Carrefour, η Επιτροπή τονίζει ότι το μοναδικό αποδεδειγμένο γεγονός είναι ότι ένα μόνον όχημα Peugeot, μέχρις ότου παραδοθεί και με τη ρητή συμφωνία του εντολέα, εκτέθηκε επί δεκαήμερο στους χώρους της Carrefour. Όσον αφορά το αντίγραφο του διαφημιστικού φυλλαδίου της Eco System, το οποίο εξέδωσε και διένειμε με το δικό της όνομα η Carrefour, η Επιτροπή, αναγνωρίζοντας μεν ότι το εξώφυλλο του αντιγράφου αυτού προκαλούσε ίσως κάποια αμφιβολία, εκτιμά όμως ότι η επί του θέματος αυτού ολική και οριστική αντίδραση της Peugeot «αντέβαινε προς την αρχή της αναλογικότητας».

30 Όσον αφορά τους κινδύνους που αναλαμβάνει η Eco System, η καθής υπογραμμίζει ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκομίζουν καμιά απόδειξη για να θεμελιώσουν τον ισχυρισμό τους ότι η Eco System φέρει κινδύνους της διαθέσεως των οχημάτων, της φυλάξεως ή της πιστώσεως, πέραν όσων φέρει ο οποιοσδήποτε εντολέας. Κατά την Επιτροπή, η Eco System δεν αναλαμβάνει κανένα νομικό ή οικονομικό κίνδυνο χαρακτηριστικό της δραστηριότητας της αγοράς προς μεταπώληση, που να επάγεται δηλαδή δύο διαδοχικές μεταβιβάσεις κυριότητας και τους κινδύνους που συναρτώνται με την κυριότητα. Η Επιτροπή υπογραμμίζει σχετικά ότι η μεσολάβηση της Eco System ως εντολοδόχου περιορίζεται στη σύναψη ευθέως νομικού δεσμού μεταξύ του εντολέα και του αντιπροσώπου, που περιλαμβάνει ιδίως την άμεση έκδοση τιμολογίου από τον τελευταίο προς τον πρώτο, την έκδοση αδείας κυκλοφορίας και την ασφάλιση του οχήματος στο όνομα του εντολέα, τη μεταβίβαση της κυριότητας και των κινδύνων από του χρόνου πληρωμής του πωλητή, τέλος δε, την αμοιβή του εντολοδόχου με προμήθεια. Κατά την άποψη της Επιτροπής, η πίστωση την οποία παρέχει επί ορισμένο διάστημα η Eco System στον εντολέα της δεν έχει ως αποτέλεσμα να αναλαμβάνει αυτή, πέραν του πιστωτικού κινδύνου που προσιδιάζει σε κάθε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών, τον κίνδυνο να

παραμένει απώλητο το όχημα, χαρακτηριστικό της δραστηριότητας του μεταπωλητή. Η Επιτροπή αμφισβητεί, εξ άλλου, ότι η Eco System φέρει τον οιονδήποτε οικονομικό κίνδυνο λόγω ενδεχομένων διακυμάνσεων της συναλλαγματικής ισοτιμίας ή των τιμών.

- 31 Η καθής αμφισβητεί, τέλος, το λυσιτελές, στη συγκεκριμένη υπόθεση, της παραπομπής στην οποία προβαίνουν οι προσφεύγουσες στην προαναφερθείσα απόφαση Binon. Κατά την άποψή της, δεν χωρεί σύγκριση μεταξύ αφενός μεν της υπό το πρίσμα του άρθρου 85, παράγραφος 1, εκτιμήσεως της δραστηριότητας του ενδιαμέσου για λογαριασμό προμηθευτών προϊόντων ή υπηρεσιών — όπως επρόκειτο στην υπόθεση Binon —, αφετέρου δε της εκτιμήσεως, υπό το πρίσμα του άρθρου 85, παράγραφος 3, και του κανονισμού 123/85, της δραστηριότητας ως ενδιαμέσου της Eco System, στο πλαίσιο συναλλαγών μοναδικών κάθε φορά, για λογαριασμό ατομικών αγοραστών.
- 32 Η παρεμβαίνουσα Eco System τονίζει ότι το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 επινοήθηκε από την Επιτροπή για να διευκολύνει τους ιδιώτες να αγοράζουν οχήματα στη χαμηλότερη τιμή σ' ολοκλήρη την Κοινότητα. Λαμβάνοντας υπόψη αφενός μεν τον χρόνο και τα αναγκαία μέσα για την αναζήτηση, εντός των δώδεκα κρατών μελών, του αντιπροσώπου της Peugeot που προσφέρει την καλύτερη τιμή για δεδομένο όχημα, αφετέρου δε τις αλληπάλληλες ενέργειες που απαιτεί μια παράλληλη εισαγωγή, μόνον η μεσολάβηση ενός εξ επαγγέλματος εντολοδόχου, όπως η Eco System, θα μπορούσε να εκπληρώσει τη ρυθμιστική της αγοράς λειτουργία στην οποία αποσκοπεί το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 και να εμποδίσει να καταστεί η διάταξη αυτή νεκρό γράμμα. Η Eco System επικαλείται σχετικά τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1966, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 56/64 και 58/64, Consten και Grundig κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 363), και της 7ης Ιουνίου 1983, συνεκδικασθείσες υποθέσεις 100/80 έως 103/80, Musique diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1983, σ. 1825), που καταδίκασαν τις συμβάσεις αποκλειστικής διανομής οι οποίες εμποδίζουν τις παράλληλες εισαγωγές, υπενθυμίζει δε σχετικώς ότι οι εξουσιοδοτημένοι αντιπρόσωποι της Peugeot ουδέποτε προσπάθησαν να επωφεληθούν από τις διαφορές τιμών των οχημάτων μεταξύ των κρατών μελών εφοδιαζόμενοι ο ένας από τον άλλον. Υπό τις περιστάσεις αυτές, η Eco System θεωρεί ότι η έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί με μεταπώληση δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά τρόπο που θα καθιστούσε κενό περιεχομένου το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85. Η έννοια αυτή αφορά, σε κάθε περίπτωση, μόνο την καταδολιευτική συμπεριφορά που αποκρύπτει την πραγματική ιδιότητα του μεταπωλητή ενός επιχειρηματία που εμφανίζεται ως εντολοδόχος, και ουδόλως περιλαμβάνει μια δραστηριότητα όπως η δική της, η οποία διέπεται, κατ' ουσίαν, από τα άρθρα 1984 επ. του γαλλικού αστικού κώδικα, σχετικά με τη σύμβαση εντολής.

33 Η παρεμβαίνουσα BEUC υπογραμμίζει ότι το όφελος το οποίο αποκομίζει ο καταναλωτής από τα δίκτυα διανομής που έχουν εξαιρεθεί δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, θα ήταν απατηλό, αν, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η εφαρμογή του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 εξαρτιόταν από την οικονομική και εμπορική εκτίμηση της δραστηριότητας του ενδιαμέσου. Ο σκοπός αυτής της διατάξεως είναι να εξασφαλίζει στον προμηθευτή ότι ο τελικός καταναλωτής, όταν αγοράζει ένα όχημα, συνάπτει άμεσο συμβατικό δεσμό με τον διανομέα μέλος του δικτύου αποκλειστικής και επιλεκτικής διανομής. Αυτό αποσκοπεί ιδίως στο να διαφυλάξει υπέρ του καταναλωτή συμβατική αξίωση κατά ενός μέλους του δικτύου σε περίπτωση ελαττώματος του οχήματος.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

34 Το Πρωτοδικείο εκτιμά εν προκειμένω ότι, για να μπορέσει να ασκήσει τον έλεγχο του επί της νομιμότητας της επίδικης αποφάσεως, εντός του ορίου του λόγου που προβάλλουν οι προσφεύγουσες, πρέπει να ερευνήσει αν η Επιτροπή ορθώς έκρινε ότι η εγκύκλιος της 9ης Μαΐου 1989, που απηύθυνε η Peugeot στους αντιπροσώπους της στη Γαλλία, το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, και η εφαρμογή της από τους τελευταίους υπερβαίνουν το πλαίσιο της εξαιρέσεως που προβλέπει ο κανονισμός 123/85 και συνιστούν συμφωνία ή τουλάχιστον εναρμονισμένη πρακτική απαγορευόμενη από το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ.

35 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει προεισαγωγικά ότι, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφασή του VAG France, σκέψη 12, «ο κανονισμός 123/85, ως κανονισμός εφαρμογής του άρθρου 85, παράγραφος 3, της Συνθήκης, περιορίζεται στο να παράσχει στους επιχειρηματίες του τομέα των αυτοκινήτων οχημάτων ορισμένες δυνατότητες που να τους επιτρέπουν, παρά την ύπαρξη ορισμένων μορφών ρητρών αποκλειστικότητας και μη ανταγωνισμού, στις συμφωνίες τους διανομής και εξυπηρετήσεως των πελατών πριν και μετά την πώληση, οι εν λόγω συμφωνίες να μην εμπίπτουν στην απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1». Πράγματι, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 2 του προοιμίου του κανονισμού 123/85, «μολονότι οι αναλαμβανόμενες δεσμεύσεις που εξαγέλλονται στα άρθρα 1, 2 και 3 του παρόντος κανονισμού έχουν γενικά ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα να εμποδίζουν, να περιορίζουν ή να νοθεύουν τον ανταγωνισμό στο εσωτερικό της κοινής αγοράς και μπορούν, κατά γενικό κανόνα, να επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης μπορεί πάντως, δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, να κηρυχθεί ανεφάρμοστη όσον αφορά τις εν λόγω αναλαμβανόμενες δεσμεύσεις, αν και μόνο υπό ορισμένους περιοριστικούς όρους».

- 36 Πρέπει να υπομνηστεί σχετικά ότι, δυνάμει του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, η εξαίρεση που χορηγείται δυνάμει του άρθρου 85, παράγραφος 3, εφαρμόζεται επίσης όταν ο διανομέας αναλαμβάνει την υποχρέωση «να μην πωλεί τα αυτοκίνητα οχήματα της σειράς των προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία ή [...] αντίστοιχα προϊόντα σε τελικούς καταναλωτές οι οποίοι χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες ενός ενδιαμέσου, παρά μόνο αν έχει ήδη ανατεθεί [αν οι καταναλωτές αυτοί έχουν δώσει προηγουμένως εντολή] γραπτώς στον τελευταίο να αγοράσει και, σε συγκεκριμένη περίπτωση [αν αυτό προβλέπεται], να αποδεχθεί την παραλαβή ορισμένου αυτοκινήτου οχήματος».
- 37 Το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει σχετικά ότι, εν όψει της γενικής αρχής, την οποία θεσπίζει το άρθρο 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης, περί απαγορεύσεως των συμπράξεων που θίγουν τον ανταγωνισμό, οι εισάγουσες παρέκκλιση διατάξεις, οι οποίες περιλαμβάνονται σε κανονισμό εξαιρέσεως κατά κατηγορία δεν μπορούν να ερμηνεύονται διασταλτικά, ούτε κατά τρόπο επεκτείνοντα τα αποτελέσματα του κανονισμού πέραν του αναγκαίου για την προστασία των συμφερόντων που επιδιώκουν να εξασφαλίσουν (βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 22ας Μαρτίου 1984, υπόθεση 90/83, Paterson κ.λπ., Συλλογή 1984, σ. 1567, σκέψη 16).
- 38 Εν όψει των αρχών αυτών, πρέπει να προσδιοριστεί, για την επίλυση της παρούσας διαφοράς, η ερμηνεία της εννοίας του ενδιαμέσου στον οποίο έχει δοθεί γραπτή εντολή, σύμφωνα με το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85.
- 39 Πρέπει να τονιστεί σχετικά, πρώτον, ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου (βλ. ιδίως την απόφαση της 18ης Ιανουαρίου 1984, υπόθεση 327/82, Ekro, Συλλογή 1984, σ. 107, σκέψη 11), στο περιεχόμενο μιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου, η οποία δεν παραπέμπει ρητώς, για την ερμηνεία της, στο δίκαιο των κρατών μελών, πρέπει κανονικά να δίδεται αυτοτελής και ομοιομόρφη ερμηνεία, η οποία πρέπει να αναζητείται με βάση τα συμφραζόμενα της διατάξεως και τον σκοπό που επιδιώκει η σχετική κανονιστική ρύθμιση. Δεν αποκλείεται, πάντως, να ανάγεται ο δικαστής στο δίκαιο των κρατών μελών, προκειμένου να ερμηνεύσει το περιεχόμενο και την έκταση εφαρμογής μιας τέτοιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου (βλ. την απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, υπόθεση T-85/91, Khourī κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2637, σκέψη 32).

- 40 Εν προκειμένω, και όπως άλλωστε έκρινε το Πρωτοδικείο με την προαναφερθείσα απόφασή του Peugeot I, σκέψη 33, από την οικονομία του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 προκύπτει ότι σκοπός της διατάξεως αυτής είναι να διατηρηθεί η δυνατότητα μεσολαβήσεως του ενδιαμέσου υπό τον όρο ότι μεταξύ του διανομέα και του τελικού καταναλωτή υπάρχει άμεση συμβατική σχέση. Πρέπει να προστεθεί ότι, για να προστατευθεί το δίκτυο διανομής από τον αθέμιτο ανταγωνισμό που θα μπορούσε να προέρχεται από οποιονδήποτε μη αναγνωρισμένο μεταπωλητή, η ύπαρξη της σχέσεως αυτής πρέπει να αποδεικνύεται με προηγούμενη γραπτή εντολή, την οποία χορηγεί ο τελικός καταναλωτής του οχήματος στον ενδιάμεσο, ο οποίος ενεργεί επ' ονόματί του και για λογαριασμό του, για να αγοράσει συγκεκριμένο όχημα.
- 41 Πρέπει να υπογραμμιστεί σχετικά ότι η επίδειξη τέτοιας προηγούμενης γραπτής εντολής για την αγορά του οχήματος και, ενδεχομένως, για την παραλαβή του αποτελεί τη μόνη προϋπόθεση που επιβάλλεται στον ενδιάμεσο, δυνάμει της προαναφερθείσας διατάξεως. Επομένως, το ίδιο το γράμμα του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 δεν επιτρέπει τον αποκλεισμό ενός ενδιαμέσου που είναι δεόντως εντεταλμένος, για μόνο τον λόγο ότι ασκεί τη δραστηριότητά του κατ' επάγγελμα.
- 42 Δεύτερον, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι, εν όψει των πρακτικών δυσχερειών που μπορούν να εμφανίζουν για τον τελικό καταναλωτή τόσο η αναζήτηση, σ' ολόκληρο το κοινοτικό έδαφος, δεδομένου οχήματος στην καλύτερη τιμή, όσο και η παράδοσή του, ο αποκλεισμός των ενδιαμέσων που ενεργούν κατ' επάγγελμα θα αποστερούσε, πράγματι, το άρθρο 3, αριθμός 11, από την πρακτική του αποτελεσματικότητα και θα είχε ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση των παραλλήλων εισαγωγών, κατά συνέπεια δε τη στεγανοποίηση των εθνικών αγορών. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ένας τέτοιος αποκλεισμός, όπως έκρινε το Δικαστήριο με τις προαναφερθείσες αποφάσεις του Consten και Grundig κατά Επιτροπής και Musique diffusion française κ.λπ. κατά Επιτροπής (σκέψη 86), θα μπορούσε να εναντιωθεί στην επίτευξη των πλέον θεμελιωδών σκοπών της Κοινότητας, και ειδικότερα στην πραγμάτωση μιας ενιαίας αγοράς.
- 43 Επιβάλλεται, επομένως, να αναγνωρισθεί ότι η κατ' επάγγελμα άσκηση της δραστηριότητας του ενδιαμέσου ενδέχεται να συνεπάγεται αφενός μεν την ανάληψη ενεργειών προωθήσεως των πωλήσεων προς το αγοραστικό κοινό και τη δυνατότητα επικεντρώσεως των προσπαθειών του σε ορισμένα σήματα αυτοκινήτων, αφετέρου δε την αποδοχή των κινδύνων που συναρτώνται με κάθε επιχείρηση παροχής υπηρεσιών.

- 44 Εξ άλλου, όσον αφορά το επιχείρημα των προσφευγουσών ότι η ενότητα Ι, παράγραφος 3, της ανακοινώσεως της 12ης Δεκεμβρίου αποβλέπει στη συστατική ερμηνεία της εννοίας του εντεταλμένου ενδιάμεσου που αναφέρεται στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, πρέπει να υπομνηστεί, κατ' αρχάς, ότι, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφασή του της 28ης Ιανουαρίου 1992, υπόθεση C-266/90, Soba (Συλλογή 1992, σ. I-287, σκέψη 19), μια ερμηνευτική πράξη δεν μπορεί να τροποποιεί τις αυστηρού δικαίου διατάξεις που περιέχονται σε κανονισμό.
- 45 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά το γράμμα της ανακοινώσεως της 12ης Δεκεμβρίου, «οι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής είναι δυνατόν να έχουν την υποχρέωση να μην πωλούν κανένα καινούργες όχημα της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία ή αντίστοιχο όχημα, σε τρίτο ή με τη μεσολάβηση τρίτου, εφόσον ο τελευταίος αυτός εμφανίζεται ως εξουσιοδοτημένος μεταπωλητής καινούργων οχημάτων της σειράς προϊόντων που αναφέρεται στη συμφωνία ή ασκεί δραστηριότητα που ισοδυναμεί με μεταπώληση. Ο ενδιάμεσος ή ο τελικός καταναλωτής πρέπει να παράσχει εκ των προτέρων στον διανομέα του δικτύου γραπτή απόδειξη ότι ο ενδιάμεσος ενεργεί, κατά την αγορά και την παραλαβή συγκεκριμένου οχήματος, εξ ονόματος και για λογαριασμό του τελικού καταναλωτή».
- 46 Προς απάντηση στο επιχείρημα το οποίο αντλούν οι προσφεύγουσες από αυτό το απόσπασμα της ανακοινώσεως της 12ης Δεκεμβρίου, το Πρωτοδικείο αφενός μεν διαπιστώνει ότι το εν λόγω χωρίο αποβλέπει στην ερμηνεία όχι μόνο του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, αλλά επίσης του αριθμού 10 του ίδιου άρθρου, ιδίως δε του στοιχείου α', δυνάμει του οποίου εξαιρούνται από την απαγόρευση του άρθρου 85, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΟΚ οι ρήτρες της συμβάσεως διανομής με τις οποίες ο διανομέας αναλαμβάνει την υποχρέωση να επιφυλάσσει υπέρ των μελών του δικτύου τα καλυπτόμενα από τη σύμβαση προϊόντα ή αντίστοιχα προϊόντα. Αφετέρου δε το Πρωτοδικείο εκτιμά ότι, κατά την ερμηνεία της του άρθρου 3, αριθμοί 10 και 11, του κανονισμού 123/85, η Επιτροπή έλαβε θεμιτώς υπόψη της την ανάγκη διασφαλίσεως της πρακτικής αποτελεσματικότητας του άρθρου 3, αριθμός 10, του εν λόγω κανονισμού, κατοχυρώσεως δηλαδή της αποτελεσματικής προστασίας του δικτύου διανομής κατά των ενεργειών μη συμβεβλημένων τρίτων. Νομίμως, δηλαδή, η Επιτροπή διευκρίνισε, με την υπό εξέταση ανακοίνωση, τις προϋποθέσεις τις οποίες πρέπει να συγκεντρώνει ο εντεταλμένος ενδιάμεσος για να συμμορφώνεται προς όσα ορίζει το άρθρο 3, αριθμός 11, του ίδιου κανονισμού. Αυτά πρέπει, πράγματι, να εφαρμόζονται έτσι ώστε να εξασφαλίζεται ότι η παράδοση από συμβεβλημένο μεταπωλητή των οριζομένων από τη σύμβαση προϊόντων σε ενδιάμεσο, στον οποίο έχει δοθεί προηγουμένως και προσηκόντως γραπτή εντολή, να μην μπορεί να ερμηνευθεί ως παράβαση, εκ μέρους του μεταπωλητή, της υποχρεώσεώς του να μεταπωλεί αποκλειστικώς και μόνον εντός του δικτύου διανομής, υποχρεώσεως που μπορεί ενδεχομένως να του

επιβληθεί, βάσει του άρθρου 3, αριθμός 10, του ίδιου κανονισμού. Προς, τον σκοπό αυτό, η ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου προσδιόρισε, χωρίς να παραβιάζει τις σχετικές κανονιστικές διατάξεις και χωρίς να περιορίζει το πεδίο εφαρμογής τους, ότι οι επιχειρήσεις του δικτύου διανομής μπορούν να υποχρεωθούν να αρνούνται την εκτέλεση παραγγελιών ενδιάμεσου ο οποίος ασκεί, de facto, δραστηριότητα ισοδύναμη προς μεταπώληση και υπενθύμισε τις προϋποθέσεις του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού, τις οποίες πρέπει να συγκεντρώνει κάθε ενδιάμεσος που προτίθεται να επικαλεστεί τις εν λόγω διατάξεις.

47 Στο Πρωτοδικείο εναπόκειται ήδη να ερευνήσει αν, όπως υποστηρίζουν οι προσφεύγουσες, η Eco System υπερέβη το πλαίσιο του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, αναλαμβάνοντας τους κινδύνους που χαρακτηρίζουν τη δραστηριότητα του μεταπωλητή μάλλον, παρά τη δραστηριότητα του ενδιάμεσου, κατά τέτοιο τρόπο ώστε η επαγγελματική του δραστηριότητα να μπορεί να θεωρηθεί ισοδύναμη προς μεταπώληση και όχι ως δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών.

48 Σχετικά, και κατ' αρχάς, το Πρωτοδικείο θεωρεί χρήσιμο να υπενθυμίσει ότι η μεσολάβηση του εντεταλμένου ενδιάμεσου, που προβλέπει η υπό εξέταση διάταξη, προϋποθέτει τη σύναψη άμεσου συμβατικού δεσμού αγοράς και πώλησεως μεταξύ του αγοραστή του οχήματος (τελικού καταναλωτή) και του δικτύου διανομής. Για να μπορεί να ενεργεί υπό την ιδιότητα αυτή χωρίς να μπορεί ο μεταπωλητής να του αντιτάξει άρνηση συνάψεως συμβάσεως, ο ενδιάμεσος πρέπει να περιορίζεται στην παροχή υπηρεσίας η οποία συνίσταται στο να θέσει σε επαφή έναν πελάτη, που επιθυμεί να αγοράσει συγκεκριμένο αυτοκίνητο όχημα στην καλύτερη τιμή, και έναν μεταπωλητή, μέλος του δικτύου, διατιθέμενο να το προμηθεύσει, καθώς και στο να καταρτιστεί ο αναγκαίος άμεσος συμβατικός δεσμός μεταξύ των δύο μερών και να πραγματοποιηθούν οι συναφείς ενέργειες. Υπό τις περιστάσεις αυτές, ο ενδιάμεσος ενεργεί αποκλειστικά ως αντιπρόσωπος του τελικού καταναλωτή παρέχεται ότι οι έννομες σχέσεις που γεννώνται από την πράξη ή τις πράξεις τις οποίες καταρτίζει ο εντολοδόχος συνάπτονται ευθέως μεταξύ του εντολέα και του ενδιαφερομένου τρίτου, εν προκειμένω του μεταπωλητή, ενώ ο εντολοδόχος παραμένει ξένος προς τις σχέσεις αυτές. Εν προκειμένω, είναι βέβαιο ότι το όχημα που αποτελεί το αντικείμενο της εντολής λαμβάνει, ευθύς εξ αρχής, άδεια κυκλοφορίας απευθείας, έστω και προσωρινά, στο όνομα του πελάτη της Eco System, στο όνομα του οποίου εκδίδεται και το τιμολόγιο. Η Eco System, ως εντολοδόχος, δεν είναι, επομένως, συμβαλλόμενος στη σύμβαση αγοραπωλησίας που συνάπτει με μεταπωλητή του δικτύου αυτοκινήτων επ' ονόματι και για λογαριασμό του τελικού καταναλωτή και, κατά συνέπεια, ουδέποτε αποκτά την κυριότητα του οχήματος που αποτελεί αντικείμενο της δικαιοπραξίας. Αντιθέτως, και όπως ορίζει το άρθρο II, παράγραφος 3, της «συμβάσεως παραχωρή-

σεως» της Peugeot για το Βέλγιο, η οποία περιελήφθη στη δικογραφία της υποθέσεως Peugeot I, ο πωλητής μέλος του δικτύου «συμβάλλεται ιδίω ονόματι και για δικό του λογαριασμό και δεν μπορεί κατά κανένα τρόπο να θεωρηθεί εντολοδόχος του εισαγωγέα ή του κατασκευαστή».

49 Την ύπαρξη, στην περίπτωση μεσολαβήσεως εντολοδόχου, άμεσου δεσμού μεταξύ του τελικού καταναλωτή και του δικτύου διανομής επιβεβαιώνει η υποχρέωση που επιβάλλεται, ως προϋπόθεση εξαίρεσεως, στις επιχειρήσεις του δικτύου διανομής από το άρθρο 5, παράγραφος 1, αριθμός 1, στοιχεία α' και β', του κανονισμού 123/85 να παρέχουν την εγγύηση, καθώς και τη δωρεάν εξυπηρέτηση και την εξυπηρέτηση σε περίπτωση αξιώσεων επιστροφής, τούτο δε ανεξαρτήτως του τόπου αγοράς του οχήματος στην κοινή αγορά. Όπως επισημαίνεται στη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη του προοιμίου του κανονισμού 123/85, οι διατάξεις αυτές — όπως και εκείνες του άρθρου 3, αριθμός 11, του ίδιου κανονισμού — «αποσκοπούν να εμποδίζουν να θίγεται η ελευθερία των καταναλωτών να αγοράζουν σε όλα τα μέρη της κοινής αγοράς». Το Πρωτοδικείο επισημαίνει σχετικά ότι το άρθρο 7 των γενικών όρων που επισυνάπτονται στη στερεότυπη σύμβαση εντολής της Eco System ορίζει ότι «η εγγύηση ανάγεται στον κατασκευαστή, συνιστά δε υποχρέωση, νόμιμη και συμβατική συνάμα, βαρύνει το δίκτυο του κατασκευαστή, από το οποίο και μπορεί να απαιτείται, σύμφωνα με το δελτίο εγγυήσεως που παρακολουθεί το όχημα. Δεδομένου ότι η εντολή της Eco System περιορίζεται στην εισαγωγή, δεν περιλαμβάνει καμμία τεχνική εγγύηση, η οποία βαρύνει μόνο τον κατασκευαστή και το δίκτυό του». Η ρήτρα αυτή δεν κάνει τίποτε άλλο από το να εκφράζει την ύπαρξη τέτοιας υποχρέωσης εγγυήσεως η οποία βαρύνει τις επιχειρήσεις μέλη του δικτύου διανομής, αποκλεισμένης οποιασδήποτε υποχρέωσης της ίδιας φύσεως εκ μέρους του ενδιάμεσου.

50 Υπό τις προϋποθέσεις που μόλις εκτέθηκαν στις δύο προηγούμενες σκέψεις, πρέπει να διαπιστωθεί ότι η Eco System, ως εντεταλμένος ενδιάμεσος, δεν μπορεί να φέρει κανένα κίνδυνο απορρέοντα από τις δύο διαδοχικές μεταβιβάσεις της κυριότητας, ο οποίος χαρακτηρίζει τη δραστηριότητα της αγοράς προϊόντος προς μεταπώληση, ή συναρτώμενο με την κυριότητα, ιδίως δε τον κίνδυνο της διαθέσεως ή του να παραμείνει το όχημα απώλητο, δηλαδή τον κίνδυνο της αναζητήσεως νέου αγοραστή του οχήματος σε περίπτωση υπαναχωρήσεως του τελικού καταναλωτή, υφιστάμενη ενδεχομένως την οικονομική ζημία εκ της μη πωλήσεως.

51 Πρέπει πάντως να διαπιστωθεί, δεύτερον, ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία και από τις προφορικές εξηγήσεις των διαδίκων, κατά το μέτρο που η Eco System εξοφλεί, κατ' αρχάς, στον αναγνωρισμένο μεταπωλητή, ο οποίος προμηθεύει το όχημα, το κύριο τίμημα, τον φόρο προστιθεμένης αξίας και τα

έξοδα εισαγωγής του περιγραφομένου στη σύμβαση οχήματος, των οποίων την απόδοση επιδιώκει κατόπιν από τον αγοραστή, παρέχει συνήθως, σε κάθε πώληση, στους πελάτες της πίστωση που αντιστοιχεί στην προκαταβολή του τιμήματος στην οποία προβαίνει, καθ' ό μέτρο το τίμημα υπερβαίνει το τίμημα αυτού το οποίο αυτή εισέπραξε κατά τη σύναψη της εντολής. Το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι η παροχή αυτής της πιστώσεως, που περιορίζεται στο ολιγοήμερο χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της έναντι πληρωμής αγοράς από τον μεταπωλητή μέλος του δικτύου και της παραδόσεως στον αγοραστή που αποδίδει στην Eco System το προκαταβληθέν υπ' αυτής τίμημα, έστω και αν δεν συνδέεται άρρηκτα με τη δραστηριότητα του εντολοδόχου, ουδόλως αλλοιώνει τον νομικό χαρακτήρισμό μιας εντολής αυτής της φύσεως. Από την άποψη αυτή, η θέση της Eco System ουδόλως διαφέρει από τη θέση κάθε εντολοδόχου που υποχρεούται, εκ συμβάσεως, να προβαίνει σε δαπάνες και να αναλαμβάνει έξοδα που υποχρεούται να αποδώσει ο εντολέας, όπως άλλωστε το προβλέπει η πλειονότητα των νομοθεσιών των κρατών μελών.

52 Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, εξ άλλου, ότι τα μέσα που διαθέτει ο εντολοδόχος για να αντιμετωπίσει τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας του τελικού καταναλωτή ή της αρνήσεως εκτελέσεως της εντολής από αυτόν, τον οποίο αναλαμβάνει υπό τις περιστάσεις που μόλις εκτέθηκαν, διακρίνονται, σε κάθε περίπτωση, από τα μέσα που διαθέτει ο μεταπωλητής μέλος του δικτύου. Πράγματι, πέραν της ασκήσεως του δικαιώματός του προς επίσχεση, ο εντολοδόχος μπορεί να προσφύγει στα κλασικά μέσα έννομης προστασίας, δηλαδή στις ένδικες διαδικασίες της κατασχέσεως και του πλειστηριασμού πράγματος ανήκοντος σε τρίτον. Στην περίπτωση της Eco System, αυτό εκφράζεται στην «ποινική» ρήτρα που προβλέπει το άρθρο 5 των γενικών όρων, που αναγράφονται στην οπίσθια όψη της στερεότυπης συμβάσεως εντολής που χρησιμοποιεί η Eco System, κατά την οποία, «στην περίπτωση που, μετά την υπογραφή και πριν από τη λήξη της εντολής, ο εντολέας αρνηθεί την εκτέλεσή της, θα του επιβληθεί ποινή ίση με το διπλάσιο του ποσού της προκαταβολής, πέραν της διά της δικαστικής οδού επιδιώξεως εκτελέσεως των υποχρεώσεών του· υπενθυμίζεται ότι η παραγγελία που έχει γίνει για λογαριασμό του δεν μπορεί να ακυρωθεί ούτε να καταγγελθεί». Αντιθέτως, όπως προβλέπεται συνήθως στους γενικούς όρους πωλήσεως αυτοκινήτων οχημάτων που εφαρμόζονται από τους αντιπροσώπους των δικτύων διαφόρων σημάτων, ο αναγνωρισμένος μεταπωλητής έχει ακόμη τη δυνατότητα, που απαγορεύεται για τον εντολοδόχο, σε περίπτωση υπαναχωρήσεως του πελάτη ή μη πληρωμής, να θεωρήσει την πώληση άκυρη και μη γενομένη και να διαθέσει το όχημα ή να ανακτήσει τη νομή του και να το πωλήσει προς όφελός του, χωρίς να προσφύγει στις προαναφερθείσες ένδικες διαδικασίες.

53 Τρίτον, όσον αφορά τον συναλλαγματικό κίνδυνο που προβάλλει η Peugeot, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, κατ' αρχάς, ότι οι διακυμάνσεις της συναλλαγματι-

κής ισοτιμίας αποτελούν παράγοντα συμφυή με κάθε ενδοκοινοτική συναλλαγή όπως αυτή της συγκεκριμένης υποθέσεως και ότι οι προσφεύγουσες ουδόλως απέδειξαν ότι τον σχετικό κίνδυνο τον φέρει η Eco System, στο πλαίσιο της δραστηριότητάς της ως προσηκόντως εντεταλμένου ενδιαμέσου. Αντιθέτως μάλιστα, από τη δικογραφία προκύπτει ότι τον συναλλαγματικό κίνδυνο τον φέρει ο εντολέας και όχι η Eco System, υπό την ιδιότητά της ως εντολοδόχου. Συναφώς, το Πρωτοδικείο τονίζει, κατ' αρχάς, ότι από την εξέταση της στερεότυπης συμβάσεως εντολής της Eco System προκύπτει ότι η εταιρία αυτή, αντίθετα από ό,τι ένας αναγνωρισμένος μεταπωλητής, δεν δεσμεύεται με σταθερή τιμή αλλά αναλαμβάνει υποχρέωση μόνον εντός του ορίου μιας προβλεπόμενης τιμής, η οποία θα καθοριστει οριστικά μόνον αφού ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες ευνοϊκές ή δυσμενείς διακυμάνσεις της τιμής συναλλάγματος. Σχετικά, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ακόμη ότι το άρθρο 2, τρίτη περίπτωση, των γενικών όρων της Eco System ορίζει ότι «μπορούν να επέλθουν διακυμάνσεις στο νόμισμα ή στην τιμή, χωρίς όμως να επηρεάζουν το κύρος της εντολής». Το Πρωτοδικείο διαπιστώνει, εξ άλλου, ότι η στερεότυπη σύμβαση εντολής της Eco System προβλέπει ρητά ότι, «στην περίπτωση που η εταιρία Eco System δεν θα μπορέσει να εισαγάγει το όχημα εντός της καθορισμένης ημερομηνίας, η προκαταβολή θα επιστραφεί στον εντολέα, αποκλεισμένης οποιασδήποτε αποζημίωσης». Έτσι, δεν αποκλείεται η Eco System να χρησιμοποιήσει τη ρήτρα αυτή σε περίπτωση πολύ δυσμενών μεταβολών της τιμής συναλλάγματος που θα επηρέαζαν υπερβολικά, πριν από την αγορά του οχήματος από τον μεταπωλητή, το προβλεφθέν τίμημα που έχει συμφωνήσει με τον εντολέα. Επί πλέον, το Πρωτοδικείο υπογραμμίζει ότι, όπως προκύπτει από την επίδικη απόφαση, η οποία κατά το σημείο αυτό δεν αμφισβητήθηκε από τις προσφεύγουσες, η Eco System περιορίστηκε στο να συστήσει, υπέρ των πελατών της, για να καλύπτει τους κινδύνους μεταβολής των ισοτιμιών στους οποίους υπόκεινται κατά τη διάρκεια εκτέλεσεως της συμβάσεως εντολής, σύστημα ασφαλίστρων συναλλαγματικών μεταβολών, που λειτουργεί σαν ταμείο συμψηφισμού μεταξύ των εν λόγω εντολέων. Από τα προηγούμενα προκύπτει ότι οι προσφεύγουσες δεν προέβαλαν κανένα στοιχείο ικανό να κλονίσει το συμπέρασμα της προσβαλλομένης αποφάσεως ότι «[οι (...) οικονομικοί κίνδυνοι] της μεταβολής των ισοτιμιών ή των τιμών (...) έχουν καταστεί ανύπαρκτοι με τη σημερινή οργάνωση της Eco System».

- 54 Τέταρτον, και όσον αφορά τον κίνδυνο φυλάξεως που, κατά τις προσφεύγουσες, θα υποχρέωνε την Eco System να αποζημιώσει τον εντολέα, σε περίπτωση απώλειας ή φθοράς του οχήματος, κατά το χρονικό διάστημα που περιλαμβάνεται μεταξύ της παραλαβής από την Eco System του οχήματος από τον μεταπωλητή και της παραδόσεώς του στον αγοραστή, το Πρωτοδικείο τονίζει ότι ένας τέτοιος κίνδυνος, και αν υποτεθει αποδεδειγμένος, πρέπει να θεωρείται φυσιολογικός — πράγμα που επιβεβαιώνει άλλωστε η εξέταση των νομοθεσιών

των κρατών μελών — στο πλαίσιο μιας συμβάσεως εντολής που, όπως η επίμαχη, περιλαμβάνει την αγορά επ' ονόματι του εντολέα, την εισαγωγή, τη μεταφορά, τη φύλαξη για περιορισμένο χρονικό διάστημα και την παράδοση του οχήματος. Σε κάθε περίπτωση, ο κίνδυνος της φυλάξεως του οχήματος υπό τις περιστάσεις που μόλις εκτέθηκαν διακρίνεται από τους κινδύνους που συναρτώνται με την κυριότητα η οποία, στην προκειμένη περίπτωση και όπως έχει ήδη διαπιστωθεί, ανήκει στον τελικό καταναλωτή, ήδη από τη σύναψη της συμβάσεως πωλήσεως του οχήματος.

55 Τέλος, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει σχετικά ότι η προμήθεια που λαμβάνει η Eco System σε αντάλλαγμα των υπηρεσιών της, η οποία συνίσταται, σύμφωνα με την στερεότυπη σύμβαση, σε ορισμένο ποσοστό του τιμήματος που αναγράφεται στο τιμολόγιο από τον προμηθευτή του οχήματος, αποτελεί συνήθη μορφή αμοιβής σε μια σύμβαση εντολής όπως η προκειμένη.

56 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η Eco System, κατά το μέτρο που ενεργεί με την ιδιότητα του προσηκόντως εντεταλμένου ενδιαμέσου, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αναλαμβάνει οποιοδήποτε νομικό ή οικονομικό κίνδυνο χαρακτηριστικό της δραστηριότητας της αγοράς προς μεταπώληση.

57 Στη συνέχεια πρέπει να ερευνηθεί, στο πλαίσιο του παρόντος λόγου ακυρώσεως, αν στην πράξη υπερέβη η Eco System τα όρια των γραπτών εντολών που της εδίδοντο, σύμφωνα με το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, από τους τελικούς καταναλωτές.

58 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι η μόνη περίπτωση που επικαλούνται σχετικά οι προσφεύγουσες έγκειται στην αμφιβολία που προκάλεσε στο πνεύμα του κοινού ένα διαφημιστικό φυλλάδιο, το οποίο εξέδωσε με το όνομά της η εταιρεία Carrefour και το οποίο επαναλαμβάνει το περιεχόμενο διαφημιστικού φυλλαδίου το οποίο είχε δημοσιεύσει η Eco System, κατά την πρόσκαιρη συνεργασία των δύο αυτών εταιριών.

59 Το Πρωτοδικείο θεωρεί σχετικά ότι, και αν ακόμη γίνει δεκτό ότι η πρακτική αυτή μπορεί να προσομοιαστεί με δραστηριότητα εμπορικής αναζητήσεως πελατείας στα σπίτια που δεν εμπίπτει στη σφαίρα της αρμοδιότητας του

εντολοδόχου, ορθώς έκρινε εν προκειμένω η Επιτροπή ότι τέτοια αμφιβολία μπορούσε να γεννηθεί μόνο από το εξώφυλλο του εν λόγω φυλλαδίου και ότι σε κάθε περίπτωση η ακριβής φύση της δραστηριότητας της Eco System περιγραφόταν σαφώς στο έντυπο αυτό. Δικαίως, επομένως, κρίθηκε η αντίδραση της Peugeot προδήλως δυσανάλογη, αφού θα αρκούσαν συγκεκριμένα μέτρα που θα απέβλεπαν στην παύση διανομής του φυλλαδίου αυτού, χωρίς να χρειαστεί η αποστολή της επίδικης εγκυκλίου.

60 Επομένως, από τα προηγούμενα συνάγεται ότι η Eco System δεν υπερέβη το πλαίσιο των γραπτών εντολών που της έδιδαν οι τελικοί καταναλωτές και, ως εκ τούτου, δεν παρέβη το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, καθ' ό μέτρο αυτό ορίζει τις προϋποθέσεις μεσολαβήσεως του εντολοδόχου.

61 Τέλος, καθόσον αφορά το επιχείρημα που αντλούν οι προσφεύγουσες από την προαναφερθείσα απόφαση Binon και από τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα Sir Gordon Slynn, ότι ένας ενδιαμέσος που έχει λάβει εντολή από μεγάλο αριθμό εντολέων γίνεται ανεξάρτητος επιχειρηματίας, το Πρωτοδικείο τονίζει, αφενός μεν, ότι η νομολογία αυτή δεν περιλαμβάνει κανένα στοιχείο που να μπορεί να εφαρμοστεί στην προκειμένη περίπτωση, όπου ο εντολοδόχος μεσολαβεί επ' ονόματι και για λογαριασμό των τελικών καταναλωτών και όχι ως όργανο διανομής επιφορτισμένο με τη διενέργεια λιανικών πωλήσεων προς το συμφέρον των παραγωγών (εκδοτών), αφετέρου δε ότι ένα αμιγώς ποσοτικό κριτήριο στηριζόμενο στο πλήθος των εντολών που λαμβάνει ένας εξ επαγγέλματος ενδιαμέσος δεν μπορεί να αλλάξει από μόνο του τη φύση της μεσολαβήσεώς του υπό το πρίσμα του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85. Η διαπίστωση αυτή συμβιβάζεται άλλωστε με τον οικονομικό σκοπό που επιδιώκει το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, δηλαδή την παρεμπόδιση της στεγανοποίησης των εθνικών αγορών, χάρη στη διατήρηση των παραλλήλων εισαγωγών, στο πλαίσιο συστήματος συμφωνιών διανομής αυτοκινήτων οχημάτων, και την εντεύθεν συμβολή στην πραγματοποίηση ενιαίας αγοράς, όπως τονίστηκε ήδη πιο πάνω στη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως.

62 Εν όψει όλων των προηγούμενων σκέψεων πρέπει να συναχθεί το συμπέρασμα ότι το άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 δεν επιτρέπει στα μέλη δικτύου διανομής αυτοκινήτων να αρνούνται, για τον λόγο ότι ο ενδιαμέσος ασκεί τη δραστηριότητά του κατ' επάγγελμα, να πωλούν αυτοκίνητα οχήματα

της σειράς που προβλέπει η συμφωνία ή αντίστοιχα προϊόντα σε τελικούς καταναλωτές που χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες ενός ενδιάμεσου ο οποίος αποδεικνύει, μέσω προηγούμενης γραπτής εντολής, ότι ενεργεί επ' ονόματι και για λογαριασμό αυτών των καταναλωτών. Παρέπεται ότι, εφόσον ο ενδιάμεσος δεν υπερβαίνει το πλαίσιο της εντολής που του έχει δώσει ο τελικός καταναλωτής για να αγοράσει και ενδεχομένως να παραλάβει ένα συγκεκριμένο αυτοκίνητο όχημα, η άρνηση πωλήσεως που αντιτάσσεται από τον διανομέα στον εντολοδόχο είναι αντίθετη προς τις διατάξεις του κανονισμού 123/85.

- 63 Δικαίως, επομένως, θεώρησε η Επιτροπή ότι η επίδικη εγκύκλιος δεν μπορούσε, σε καμία περίπτωση, να δικαιολογηθεί με την προβαλλόμενη παράβαση από την Eco System των διατάξεων του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85. Κατόπιν αυτού, η άρνηση πωλήσεως, που αποτελεί το αντικείμενο της εν λόγω εγκυκλίου, υπερβαίνει το πλαίσιο της εξαιρέσεως της οποίας τυγχάνει το δίκτυο διανομής της Peugeot, κατ' εφαρμογήν αυτού του κανονισμού.
- 64 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι ο πρώτος λόγος ακυρώσεως, περί παραβάσεως του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85, σε συνδυασμό με την ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου, πρέπει να απορριφθεί.

Επί του λόγου ακυρώσεως περί παραβιάσεως της αρχής της ασφαλείας δικαίου

— Επιχειρηματολογία των διαδίκων

- 65 Οι προσφεύγουσες ισχυρίζονται ότι η Επιτροπή, για να δικαιολογήσει τη διαφορά μεταξύ της προσβαλλομένης αποφάσεως και της ερμηνείας που αυτή η ίδια έδωσε στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 με την ανακοίνωσή της της 12ης Δεκεμβρίου, εξέδωσε στις 4 Δεκεμβρίου 1991, δηλαδή την ίδια ημέρα με την προσβαλλομένη απόφαση, νέα ερμηνευτική του κανονισμού 123/85 ανακοίνωση. Η ανακοίνωση αυτή, ορίζοντας νέα κριτήρια για τον ορισμό της εννοίας του ενδιάμεσου, αποστέρησε κάθε νοήματος την έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί προς μεταπώληση. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή παραβίασε τη δικαιολογημένη εμπιστοσύνη της Peugeot περί μη μεταβολής της νομικής της θέσεως.

- 66 Κατά την άποψη των προσφευγουσών, η Επιτροπή παραβίασε επίσης την αρχή της μη αναδρομικότητας των κοινοτικών πράξεων, διότι η νέα αυτή ερμηνεία του κανονισμού 123/85 εφαρμόστηκε αναδρομικά από την Επιτροπή σε μια ενέργεια της Peugeot (την εγκύκλιο της 9ης Μαΐου 1989) που έπρεπε να διέπεται από την προηγούμενη ερμηνεία του ίδιου κανονισμού. Η ανασφάλεια δικαίου απορρέει σε κάθε περίπτωση, κατά τις προσφεύγουσες, από το γεγονός ότι η Επιτροπή ουδέποτε έδωσε σαφή και ακριβή ορισμό της εννοίας της δραστηριότητας που ισοδυναμεί με μεταπώληση.
- 67 Η Επιτροπή αντιτείνει ότι οι προσφεύγουσες έλαβαν έγγραφο της 15ης Ιουλίου 1987, υπογραφόμενο από προϊστάμενο υπηρεσίας της ΓΔ IV, που εκθέτει σαφώς την άποψη της Επιτροπής όσον αφορά τόσο το γενικό ζήτημα της δραστηριότητας των εξ επαγγέλματος ενδιάμεσων, όσο και την ειδική περίπτωση της Eco System.
- 68 Όσον αφορά τη νέα της ανακοίνωση, η καθής εκτιμά ότι δεν περιέχει καμία αναδρομική εφαρμογή, αφού απλώς υπενθυμίζει την αρχή ότι ο ενδιάμεσος που προβλέπεται από τον κανονισμό 123/85 είναι εκείνος που ενεργεί επ' ονόματι και για λογαριασμό του τελικού καταναλωτή και ότι, κατόπιν αυτού, δεν μπορεί να αναλαμβάνει κινδύνους που συναρτώνται με την κυριότητα.
- 69 Η παρεμβαίνουσα Eco System περιορίζεται στο να υπενθυμίσει ότι η προαναφερθείσα απόφαση Peugeot I έχει ήδη απορρίψει τα επιχειρήματα σχετικά με την παραβίαση της αρχής της ασφαλείας δικαίου που επικαλούνται εκ νέου οι προσφεύγουσες.
- 70 Η παρεμβαίνουσα BEUC ισχυρίζεται σχετικά ότι η δεύτερη ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον κανονισμό 123/85 δεν είναι, όπως άλλωστε και η ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου, κανονιστική πράξη, ούτε αποτελεί αυθεντική ερμηνεία του και, επομένως, δεν μπορεί να τροποποιήσει τον εν λόγω κανονισμό. Εξ άλλου, η BEUC θεωρεί ότι δεν έγινε αναδρομική εφαρμογή της δεύτερας ανακοινώσεως, δεδομένου ότι η ανακοίνωση αυτή δεν μετέβαλε την αρχή ότι ο ενδιάμεσος που έχει προηγουμένη γραπτή εντολή εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 71 Πρέπει να τονιστεί, κατ' αρχάς, ότι η επίδικη απόφαση ουδόλως στηρίζεται — ούτε θα μπορούσε άλλωστε νομίμως να στηρίζεται — στη νέα ανακοίνωση της Επιτροπής της 4ης Δεκεμβρίου 1991, σχετικά με τον κανονισμό 123/85, την οποία άλλωστε ουδαμού μνημονεύει. Παρέπεται ότι οι προσφεύγουσες δεν μπορούν να επικαλεστούν τη νέα αυτή ανακοίνωση για να αμφισβητήσουν τη νομιμότητα της επίδικης αποφάσεως.
- 72 Καθ' όσον αφορά το επιχείρημα ότι η Επιτροπή απέστη — με την επίδικη απόφαση — της ερμηνείας που αυτή η ίδια είχε δώσει στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85 με την ανακοίνωσή της της 12ης Δεκεμβρίου, παραβιάζοντας έτσι την αρχή της ασφαλείας δικαίου, πρέπει να τονιστεί ότι, όπως διαπίστωσε ήδη πιο πάνω το Πρωτοδικείο (βλ. σκέψεις 44 και 46), η χρησιμοποιούμενη στην εν λόγω ανακοίνωση έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί προς μεταπώληση δεν μπορεί, σε καμμία περίπτωση, να ερμηνευθεί κατά τρόπο περιορίζοντα το περιεχόμενο της εννοίας του ενδιαμέσου στον οποίο έχει δοθεί γραπτή εντολή, που αναφέρεται στο άρθρο 3, αριθμός 11, του κανονισμού 123/85.
- 73 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει περαιτέρω ότι, όπως διαπίστωσε στην προαναφερθείσα απόφασή του Peugeot I, σκέψη 48, οι υπηρεσίες της Επιτροπής είχαν ήδη διαβιβάσει στις προσφεύγουσες, με το προαναφερθέν έγγραφο της 15ης Ιουλίου 1987, τη γνώμη τους σχετικά με την έννοια της δραστηριότητας που ισοδυναμεί προς μεταπώληση, όπως αυτή οριζόταν στην ανακοίνωση της 12ης Δεκεμβρίου. Στο σημείο 3, παράγραφος 2, του εγγράφου αυτού, αναφερόταν, πράγματι, σαφώς ότι «κατά το μέτρο που ο διαμεσολαβητής [ενδιάμεσος] αναλαμβάνει τον επιχειρηματικό κίνδυνο που προσιδιάζει σε επιχείρηση παροχής υπηρεσιών και όχι τον επιχειρηματικό κίνδυνο της ίδιας φύσεως (...) με τον κίνδυνο που προσιδιάζει στη δραστηριότητα αγοράς και μεταπωλήσεως, η δραστηριότητα του διαμεσολαβητή αυτού δεν μπορεί να χαρακτηριστεί “δραστηριότητα ισοδύναμη με μεταπώληση” κατά την έννοια της ανακοινώσεως (...)».
- 74 Εν όψει των προηγουμένων, πρέπει να διαπιστωθεί ότι οι προσφεύγουσες δεν προσκόμισαν κανένα νέο στοιχείο ικανό να κλονίσει την κρίση την οποία σχημάτισε το Πρωτοδικείο με την προαναφερθείσα απόφασή του Peugeot I, ότι

η Επιτροπή δεν παραβίασε την αρχή της ασφαλείας δικαίου. Κατά συνέπεια, ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει επίσης να κριθεί ως αβάσιμος.

- 75 Από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι, εφόσον κριθήκαν αβάσιμοι οι δύο λόγοι ακυρώσεως που προβάλλουν οι προσφεύγουσες για να στηρίξουν τα αιτήματά τους, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 76 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εφόσον οι προσφεύγουσες ηττήθηκαν, η δε Επιτροπή καθώς και οι παρεμβαίνουσες ζήτησαν να καταδικαστούν οι προσφεύγουσες στα έξοδα, πρέπει να καταδικαστούν εις ολόκληρον στα έξοδα, περιλαμβανομένων και των εξόδων των παρεμβαινόντων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.**
- 2) Καταδικάζει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα εις ολόκληρον, περιλαμβανομένων και των εξόδων των παρεμβαινόντων.**

Cruz Vilaça

Barrington

Biancarelli

Saggio

Briët

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 22 Απριλίου 1993.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. L. Cruz Vilaça